

Plooibaar koper

EXPOSITIE / KOPER IS GELIEFD MATERIAAL IN KUNST, DESIGN EN ARCHITECTUUR, ZO BLIJKT OP DE TRIËNNALE IN MILAAN ÉN BIJ NEDERLANDSE ONTWERPERS

Irene Start

Het idee voor een expositie over koper ontstond drie jaar geleden, zegt de Italiaanse curator Elena Tettamanti (48) van expositieruimte Eight Art Project in Milaan. 'Ik zag een sensationele film over een grote kopermijn, het leek wel Dantes inferno. Daarna ben ik me meer gaan verdiepen in het materiaal en

raakte gefascineerd door de unieke kwaliteiten: koper heeft een verbazingwekkende variëteit aan kleuren, van rood tot groen.'

Copper Crossings heet de tentoonstelling die deze week aan de Via Aurelio Saffi is geopend, als onderdeel van de Triënnale van Milaan. De expositie toont 250 objecten die iets met koper te maken hebben. Van schaalmodellen van gebouwen – architecten kiezen opvallend vaak voor een koperen façade – tot de woeste, duistere landschappen die de Duitse kunstenaar Anselm Kiefer schilderde door zijn verf te mengen met lood, stro en koper.

Op de tentoonstelling is ook veel design te zien, want koper is onder ontwerpers de laatste jaren toenemend populair. De Britse ontwerper Tom Dixon boekt bijvoorbeeld al jaren succes met koperen lampen en andere woonaccessoires. In 2012 introduceerde hij zelfs een koperen mannenschoen.

'Koper biedt enorm veel mogelijkheden,' zegt Antonella Soldaini (57), die *Copper Crossings* mede samenstelde. 'Het is plooibaar en goed te hergebruiken. Maar het is ook esthetisch waardevol. Door oxidatie zijn er vele kleurnuances.' Volgens Soldaini leverde de kunststroming Bauhaus, die begin twintigste eeuw in Duitsland floreerde, de eerste ontwerpers die enthousiast waren over koper. Later, in de jaren vijftig, leidde dat tot lampenkappen en vazen. Dat ook architecten het materiaal graag gebruiken, komt doordat koper harmonieert met het landschap, zegt Soldaini: 'Koper reageert op zuurstof, zonlicht, water. Dat veroorzaakt graduele veranderingen, soms niet voorzien, waardoor het materiaal gaat leven en opgaat in de omgeving.'

Ook Nederlandse ontwerpers zijn met kop-

Te zien in Milaan: stoel van David Adjaye

Kaarsenhouder van Roderick Vos

Koperen schoen van Tom Dixon

Plopp Copper-krukjes

per bezig. De in Den Bosch gevestigde ontwerper Roderick Vos bijvoorbeeld bedacht een kaarsenstandaard van koper. En de jonge Rotterdammer David Derksen (31) trok vorig jaar tijdens de internationale meubelbeurs in Milaan de aandacht met zijn koperen lampen, die daarna in veel bladen figuurden. Eigenlijk begon zijn fascinatie voor het materiaal al tijdens zijn laatste periode aan de Design Academy in Eindhoven, zegt hij. 'Ik studeerde in 2009 af met een koperen kastje. Koper is fantastisch materiaal, het heeft een heel warme en menselijke uitstraling. Het verandert in de loop der tijd, er komen vlekken op, het oxideert. Dan kun je met koperpoets aan de gang, maar ik vind het ook wel aardig dat je het effect van de tijd ziet.'

Derksen werkt aan een magazine over de

geschiedenis van koper dat eind dit jaar moet uitkomen. 'Er is veel over te vertellen. De eerste werktuigen waren van koper, de Romeinen gebruikten koper voor hun waterleidingen.' Toch denkt hij dat in design de kopertrend aan het uitwoeden is. 'Je ziet nu ook veel messing, een legering van koper en zink, en veel ander metaal.' Het kan komen doordat koper vrij kostbaar is. Maar trends zijn ook gewoon eindig.

Dat metaal of messing een 'koperlook' kan hebben, is te zien aan het kabinet *Hugo*, van de Amsterdamse ontwerper Jesse Visser. Een minimalistische kast met over elkaar liggende structuren, waardoor een moiré-effect ontstaat, terwijl zichtbaar blijft wat in de kast hangt. In metaal, maar ook in een speciale gespoten geel-gouden editie. Geen koperpoets meer nodig. E

Ruimte naar wens ...

Kek opdondertje

AUTO'S / RENAULT ZET EEN VROLIJKE NIEUWE TWINGO OP DE WEG. REVOLUTIONAIRE TECHNIEK, SLAPPE LUSJES

Arthur van Leeuwen

In zo iets geels als de nieuwe Twingo hebben we ons nooit eerder vertoond. En anders was het heftig rood, blauw of wit met rood geworden. Want Renault wil de markt van stadsautootjes opvrolijken.

Niet alleen met kleur. De Twingo is een ware techniekrevolutie: de motor zit achterin, voorin zitten de vloeistoffen en radiator. Boodschappen kunnen alleen achterin, boven op de motor. Behoeft er meer ruimte? Dan zijn de achterstoelen en rechte voorstoel simpel vlak te leggen. Of dat handig is, gaat de consument uitmaken.

Zo is de Twingo van buiten wel 10 centimeter korter dan de vorige en van binnen 33 centimeter ruimer. Dat blijkt een geweldige truc te zijn. Je zit voorin vorstelijk, op stevige en fraaie stoelen met uitzicht op een speels dashboard. Met naar believen een eenvoudig systeem dat communiceert met de smartphone of een tablet met meer opties. Thuis hadden we met de 'configurator' onze favoriete kleur plus voor de hand liggende opties uitgezocht, en dat leidde tot

een prijs van rond 12.500 euro. De basis-Twingo kost 9.900 euro, maar die is erg kaal. Kopers moeten dus wel precies natellen wat hun verlanglijstje kost. Ons opgetutte show-exemplaar kwam al tot ruim 15.500 euro, en dat is voor zo'n kleine auto duur.

Omdat het een stadsauto is, hebben we een afschrikwekkend parcours door Amsterdam uitgezet. De Twingo sloeg zich er dapper doorheen, soepel schakelend en vlot koersend met de beschikbare 70 pk. De wendbaarheid is top: de lichte besturing en korte draaicirkel nodigen uit tot allerlei illegale U-bochten en afstekertjes. Omdat je er zo lollig uitziet, vinden de mensen dat ook niet erg. Het onderstel voelt als dat van een grotere auto en is gebouwd met Daimler, dat het voor de Smart gaat gebruiken.

Op de snelweg was het wat zwoegen tussen de 70 en 120 per uur. Daar zou de versie met 90 pk helpen. Puntje van kritiek is het slappe lusje waarmee de achterbanken omhooggaan. Ook de afwerking van de stof oogt daar minder degelijk. Verder houdt de Nederlandse designchef Laurens van den Acker bij Renault de swing er wel in. E

Lampen met vouwnaad van David Derksen

Renault vrolijkt de stad op met Twingo geïnspireerd op de eerste Twingo en Renault 5 Turbo